

EI NORSK FRAMTID?

Enoksen til Karmøy

Olje- og energiminister **Odd Roger Enoksen** (Sp) kommer til Karmøy for å besøke Hydro 8. august. Det har Inger Elise Netland Kolstø fått bekreftet av hans sekretær. Lokallaget har jobbet i over to måneder for å få Enoksen til kommunen. – Vi ønsker at han skal ha en direkte dialog med Hydro, sier Netland Kolstø.

Spørsmål:

Tror du på ei framtid for aluminiums-fabrikken på Karmøy?

Strømprisen
kan sende
aluminiums-
industrien ut av
landet. Vi har
satt søkelyset
på en industri
Norge kan
miste.

Onsdag 10. mai
HYDRO KARMØY:
Søderberg skal
fases ut innen 2010.
600 arbeid-ere lever
i uviss het om de
mister
jobbene sine.

Torsdag 11. mai
TOPPSJEFEN:
Intervju med Hydros
toppsjef Eivind
Reiten om industri-
ens framtid i Norge.

Freitag 12. mai
SØRAAL: Situasjonen

for Søral på Husnes.
Adm. dir. Jan O.
Yttredal og ansatte
om framtida for
verket.

Lørdag 13. mai:
FAMILIENE: Under-
leveradørene – hva
skjer med dem om
aluminiumsverkene
legges ned?

Møt også en familie
på Husnes der mor,
far og datter jobber
på Søral.

Mandag 15. mai:
ETTER HYDRO:

Hvordan gikk det
da Hydro la ned?
Reportasjer fra
Rjukan og Notod-
den.

Tirsdag 16. mai:
FORBEREDT? Hvor
forberedt er Karmøy
på at 900 arbeids-
plasser kan for-
svinne?

Torsdag 18. mai:
POLITIKERNE: Det
politiske spillet om
kraften til
aluminiums-
industrien.

Strømprisen kan gi utflagging

Italienske Becromal kom til Notodden da kraftprisene var lavere der enn i Milano. Nå ser de seg om på nytt.

– I dag kjemper vi mot høye strømpriser. Flere ganger de siste ukene har mine sjefer vært i Norge for å snakke med blant annet stortingspolitikere, sier daglig leder Giustino Costagliola.

Becromal betaler i dag over 350 kroner per MWh, mens de tidligere har betalt rundt hundre kroner mindre.

– Smertegrensen er allerede passert, sier Costagliola.

Det var i 1995 at Becromal, som leverer aluminiumsfolie til elektriske produkter verden over, ringte Notodden energi.

60 ansatte

Strømselskapet koblet italienerne med Hydro, og etter støtte fra blant andre Innovasjon Norge flyttet de deler av produksjonen sin til Norge.

– Den industrielle infrastrukturen var viktig, sammen med kompetansen som var her, sier Åsmund Groven, nåværende leder av industriparken, tidligere ansatt i Becromal.

Men i løpet av de siste fem årene har forutsetningene for å velge Norge endret seg for bedriften som har 60 ansatte på Notodden.

– Da vi kom hit, fantes ikke andre alternativer enn Norge. Nå ser vi både til Island, Frankrike og Kina, sier Costagliola.

SYDLIG INSPIRASJON: Giustino Costagliola (t.v.) leder den Milano-fabrikken som ligger på Notod-

EI NORSK FRAMTID?

FAKTA

- Hydro etablerte seg på Rjukan i Tinn kommune i 1907. Hovedårsaken var tilgangen til kraftmengdene som kraftstasjonene Vemork og Saaheim ga.
- Begge kraftstasjonene gir kraft tilsvarende 1 TWh hver, som samlet

sett sammenliknes med fire Alta-utbygginger. Det ligger i tillegg tre andre kraftstasjoner i kommunen.

- Hydro sikret seg kraften fra Vemork og Saaheim før konsesjonslovgivningen kom, og disse er således ikke

rammet av det såkalte hjemfalls-instituttet.

- I henhold til gjeldende avtaler føres det i dag cirka 2,2 TWh ut av Tinn, mens 0,3 TWh blir igjen.

Krangler med Hydro om 350 arbeidsplasser:

Isfront på Rjukan

Ordfører Erik Haatvedt (Ap) mener Rjukan-samfunnet ikke kan gi seg i kampen mot Hydro.

HYDRO: Striden som kan havne i rettsapparatet, begynte i 1988. Da tegnet Den norske stat ved Næringsdepartementet en 7-punkts avtale med Norsk Hydro AS.

Det er ett spesifikt punkt Tinn kommune mener Hydro har misligholdt: «Hydro skal selv etablere eller sterkt medvirke til etablering av minst 350 arbeidsplasser».

– Vi har tatt dette opp med tre næringsministere. Nå kommer Odd

Tekst:
**GAUTE-HÅKON
BLEIVIK**

Foto:
**ALF-ROBERT
SOMMERBAKK**

gaute-hakon.bleivik@haugesunds-avis.no

Tips til reportasjen: 91 302024

– Jeg forholder meg til et brev fra Nærings- og handelsdepartementet fra 2004, der de skriver at vi har oppfylt avtalen. At Tinn kommune har tatt opp spørsmålet på nytt, er en annen sak, sier Otterdahl Møller.

Fra 350 til 10.000

til oss i juni, og vi har en løpende dialog. Men vi vet ikke hva han kommer med, sier Haatvedt.

Tinn kommune kaller problemet «Rjukansituasjonen», og mener den oppsto allerede i 1963.

Tre avtaler

Den gang ga Hydro beskjed om at Rjukan-samfunnet måtte regne med en betydelig reduksjon av antall arbeidsplasser.

I 1968 så den første avtalen med Hydro dagens lys gjennom et stortingsvedtak. Denne ble revidert først i 1975, deretter i 1988.

På veien ble kravet til antall ansatte i Hydro på Rjukan redusert fra 750–800 til 350 i 1988. Ordfører Haatvedt mener at Hydro fortsatt ikke har oppfylt sine forpliktelser.

Assisterende direktør for Hydro næringspark i Rjukan, Per Otterdahl Møller, viser Haugesunds Avis en skjematisk oversikt over arbeidsplassene Hydro mener de har etablert eller vært med på å etablere på Rjukan.

– Forpliktelsene oppfylt

Hydro på Rjukan gir 243 arbeidsplasser, utenforstående selskaper som leier plass i næringsparken teller 173. I tillegg er det sju ansatte i et selskap der Hydro har eierinteresser.

– Jeg konstaterer at vi har oppfylt forpliktelsene våre, sier Otterdahl Møller.

– I stortingsmeldingen fra 1988 står det at «det forutsettes ikke at nye arbeidsplasser som etableres av andre bedrifter i Hydros lokaler godskrives Hydro i arbeidssammenheng». Hvordan kan du da hevde at de 173 arbeidsplassene skal telles med?

Ordfører Haatvedt er ikke overrasket over Hydros holdning, han er mest trist. Oppgitt over at det ikke har vært mulig å komme i en dialog om virkelighetsforståelsen.

– Hvis ikke vi får gjennomslag hos næringsministeren, går vi til Stortinget med saken. I ytterste konsekvens tar vi den til retten, sier Haatvedt.

Problemet for Rjukan kan illustreres på følgende måte: Da Hydro etablerte seg i fjellbygda, i skaret, bodde det 350 mennesker der. Under Hydros storhetstid var de 10.000.

Selskapet etablerte arbeidsplasser, bygget butikk, sykehus og boliger. De skapte en ensidig industriarbeiderby.

Men når arbeidsplassene blir færre, og mer usikre, flytter befolkningen.

Brukte 1,1 milliard

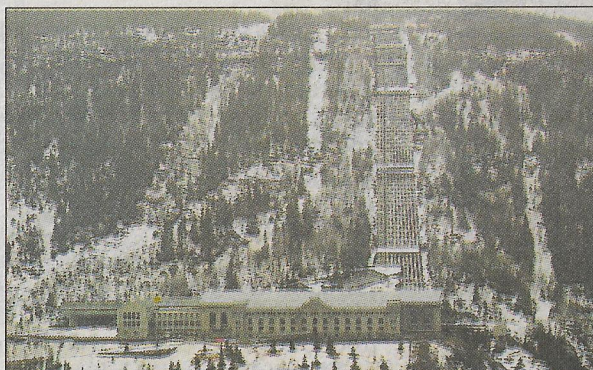
Siden 1964 har Tinn kommune mistet en tredel av befolkningen sin.

– Vi har god økonomi, men mangler arbeidsplasser. Nå må vi skaffe oss et differensiert næringsliv, sier Haatvedt.

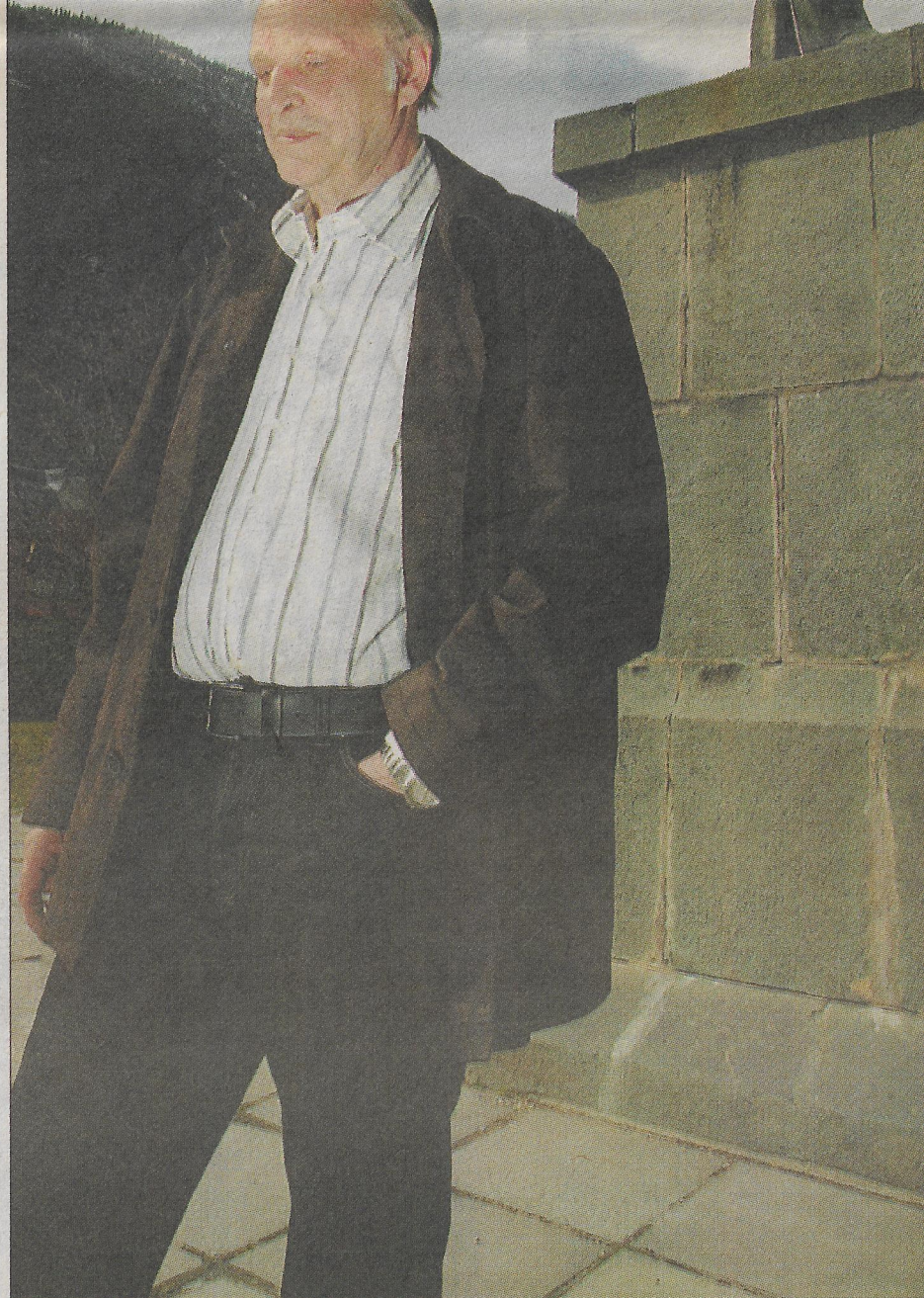
– Er det ikke bakstreversk å kreve at Hydro skal ta ansvar for dette?

– Nei. Vi snakker om å etablere lønnsomme arbeidsplasser, sier ordføeren.

Hydro kalkulererte selv i 2004 med at selskapet har brukt rundt 1,1 milliarder norske kroner siden 1988 på Rjukan.

HISTORISK: Vemork kraftanlegg var stedet for tungtvannsakksjonen under 2. verdenskrig.

IKKE PÅ RYGG: Ordfører Erik Haatvedt har vendt Hydro-gründer Sam Eyde ryggen. Nå kjemper han mot selskapet som industrigründeren står bak.